

УДК 378.147.34:65.012.413

Гранкіна О.В., к.т.н., доцент, Малюта С.І., к.т.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ЦИВІЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ»

Анотація: У статті обґрунтовуються методологічні підходи щодо викладання дисципліни «Управління цивільною безпекою» при підготовці здобувачів другого(магістерського) освітнього рівня з цивільної безпеки .

Ключові слова: веб-квест, сторітеллінг, професійні компетентності, фахова підготовка, управління цивільною безпекою.

Постановка проблеми.

Професійна освіта сьогодні все більшою мірою орієнтується на задоволення потреб індустрії та ринку праці, конкретних запитів роботодавців, стає інструментом вирішення економічних проблем суспільства.

Отже, в умовах сучасного постіндустріального суспільства потрібна орієнтація професійної підготовки студентів у вищій школі не стільки на засвоєння знань і умінь, скільки на формування проектної культури фахівця – здатності вирішувати завдання, знаходити шляхи розв’язання проблем у нестандартних ситуаціях реальної професійної діяльності. Вирішувати ці питання можливо лише при побудові вищої професійної освіти в логіці інноваційного підходу.

Прагнення постійно оптимізувати навчально- виховний процес зумовило появу нових і вдосконалення використовуваних педагогічних технологій різних рівнів та різної цільової спрямованості. Подальший їх розвиток пов’язаний з орієнтацією на реалізацію сучасних концепцій освіти й виховання.

Актуальність теми впровадження сучасних педагогічних технологій визначається тим, що її дослідження пропонує шляхи розв’язання багатьох незрілих суперечностей сучасної освіти. Наразі багатьох викладачів не задовольняє та чи інша методика викладання предмета, а деяких – навчання у вищій школі взагалі. Це пов’язано з тим, що у вищих навчальних закладах часто переважає монотонність навчання, часто не звертається увага на особистість студента, стимуляція багаторазово перевищує мотивацію.

Аналіз існуючого стану розвитку освітніх технологій, форм і методів викладання при підготовці здобувачів за новою спеціальністю 263 «Цивільна безпека» показав необхідність їх осучаснення для отримання професійних компетентностей, усвідомлення мотивів подальшої діяльності при управлінні цивільною безпекою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід зазначити, що проблема підготовки фахівців в галузі цивільної безпеки мало досліджена. Вища школа України знаходиться у процесі пошуку нових ефективних форм і методів навчання, які спрямовані на підвищення мотивації. Проведений аналіз літератури [1,3] дозволив встановити, що реалізація компетентного підходу до підготовки магістрів з цивільною безпеки вимагає використання технологій, які здатні залучити їх до активної пізнавальної діяльності, створити умови для саморозвитку та творчості. Досвід науково-педагогічної діяльності та практичної роботи колективу викладачів кафедри «Цивільна безпека» ТДАТУ сприяє опрацюванню та впровадженню в освітній процес таких методів та форм навчання, як сторітеллінг та веб-квест.

Формулювання цілей статті. Головною складовою модернізації навчання є формування нових моделей освітньої діяльності з широким використанням інформаційних та телекомунікаційних технологій. Метою освітнього процесу є залучення здобувача до творчої діяльності. Одними з найперспективніших напрямків формування комунікативних компетентностей майбутнього фахівця з цивільної безпеки, на нашу думку є поєднання сторітеллінгу з Веб-квестами (Web Quest). Метою статті є обґрунтування доцільності застосування сучасних методів та технологій навчання при підготовці майбутніх фахівців з цивільної безпеки на прикладі вивчення дисципліни «Управління цивільною безпекою».

Виклад основного матеріалу досліджень.

Застосування нових методів та форм навчання дозволяє сформувати навчально-професійне завдання, яке б адекватно імітувало реальні професійні завдання, вибрати найдоцільніші освітні технології, методи і форми навчання, розробити відповідне навчально-методичне забезпечення. Слід зазначити, що в сучасному освітньому просторі поширюється форма Веб-квест. Це організований вид дослідницької діяльності, для виконання якої здобувач здійснює пошук інформації в мережі Internet, підбирає посилання та джерела інформації для вирішення проблем, що висвітлені у вихідній інформації, розробляє проект або алгоритм дій для вирішення поставленої проблеми. Вихідною інформацією є віртуальна або реальна історія, яка надається викладачем (у вигляді сторітеллінгу орієнтовного або ігрового характеру).

Сучасний рівень розвитку комп'ютерних та телекомунікаційних технологій розкриває можливості для використання технічних засобів навчання. Розповідь історії доповнюється візуальним рядом (відео, майнд-мепом, інфографікою, скрайбінгом). Це дозволяє зробити пояснення більш переконливими та наочними, оперативно донести інформацію до студентів, індивідуалізувати освітню діяльність, змодельовати будь-які ситуації та шукати шляхи їх розв'язання, тобто розширити формат представлення вихідної інформації. Слід зазначити, що викладач комбінує класичний (передача

конкретної інформації: нормативні акти, закони, правила, експериментальні дані) та активний сторінеллінг.

При цьому поєднується історичний огляд (минулий досвід, результати спостережень, статистичні дані) та сучасна практика. Після отримання вихідної інформації студент починає процедуру веб-квесту. Веб-квест передбачає чітку структуру: вступ, формулювання завдання, процедуру (алгоритм) виконання завдання, оцінювання діяльності учасників та заключну частину (висновки, коментарії викладача тощо). По закінченню веб-квесту представляються власні напрацювання, веб-сторінки або індивідуальні роботи у друкованій, електронній або усній формах.

Так, при виконанні практичної роботи на тему «Регламентована процедура проведення планових перевірок стану безпеки об'єкта», студентам проголошується вихідна інформація(історія), яка містить дані про організацію (підприємство), напрям її діяльності, середньооблікова чисельність працівників, територіальна приналежність, рельєф місцевості, наявність потенційно небезпечних об'єктів (ПНО) та (або) об'єктів підвищеної небезпеки (ОПН), обсяги та види сировини, готової продукції, вихідних матеріалів, умови їх зберігання, основні нормативні документи, які регламентують діяльність підприємства, тощо. Потім видається завдання у вигляді ситуаційного завдання (історії) та завдання у табличній формі (табл.1).

Таблиця 1

Дії з процедури розробки щорічного плану проведення планових перевірок (фрагмент)

Дії (процес)	Підстава для здійснення	Термін	Документ на виході
Планування планових перевірок	Реєстрація організації, наявність ОПН та ПНО	в строк до 31 грудня року, що передуює року проведення планових перевірок	Щорічні плани проведення планових перевірок Держпраці та його територіальних органів Протягом 10 днів з моменту їх затвердження розміщуються на офіційному сайті Держпраці України.

Під час заповнення бланку виконання завдання здійснюється пошук в Інтернеті нормативних документів, опрацьовуються їх основні положення, встановлюються дії посадових осіб та виконавців за системою управління, прийнятою у віртуальній організації. Заповнюється таблиця за прикладом наведеним нижче.

Таблиця 2

Дії з процедури проведення перевірки

№ з/п	Дії (процес)	Підстава	Віповідальний/ виконавець	Строки проведення	Документ на виході
	Порядок проведення планових перевірок	Наказ або розпорядження керівника або заступника Держпраці або територіального органу про проведення перевірки.	Посадова особа, яка є відповідальною за виконання адміністративної дії (посадова особа Держпраці)	Не повинен перевищувати 20 днів та не частіше ніж одного разу на три роки	Акт перевірки

На завершальному етапі дуже важливо, організувати дискусію в групі учасників з обов'язковими коментарями викладача.

Висновки. Таким чином, головним завданням при підготовці магістрів з цивільної безпеки є переорієнтація освітньої діяльності на формування й розвиток компетентностей особистості, що забезпечує якість освіти, адекватну вимогам часу та ринку праці. Подальший розвиток та поширення досвіду використання сторітеллінгу у поєднанні з веб-квестом дозволить активізувати творчу та пошукову діяльність та спонукати здобувачів до прийняття власних правильних рішень на підставі нормативної документації під час управлінської діяльності. Залучення здобувачів освітнього рівня «магістр» зі спеціальності «Цивільна безпека» до цих освітніх технологій збагачує їх досвід, розкриває комунікативні здатності, сприяє підвищенню професійної компетентності майбутніх фахівців.

Бібліографічний список.

1. Стандарт вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти підготовки фахівців ступеня магістра в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» (Проект).- К.: МОН України, 2016.-12с.

2. Базові сервіси для освіти/ Режим доступу: <https://plus.google.com>

3. Dodge, B. Some Thoughts About WebQuests/ 1995-1997// Електронний ресурс / Режим доступу: http://webquest.sdsu.edu/about_webquests.html

Hrankina O.V., Maliyta S.I. Innovative going near teaching of educational discipline of "management civil safety"

Summary: In the article methodological approaches are grounded in relation to teaching of discipline of "Management civil security" at preparation of bread-winners of the second (master's degree) educational level from civil security.

Key words: WEB-Quest, storytelling, professional to the competence, professional preparation, management civil security.